

TÜRMOB INTERNATIONAL

Yıl: 14 • Sayı : 67 • Ocak 2021

Muhasebe Mesleği İnsan Merkezli Bir Meslektir

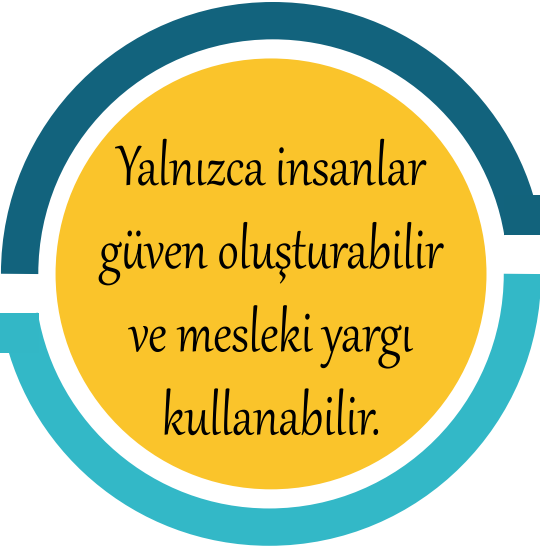
Muhasebe Mesleği İnsan Merkezli Bir Meslektir

Muhasebe mesleği her Őeyden önce, iş birliği içinde ve ortaklaŐa çalıŐan bireyler ve ekiplerden oluŐan bir meslektir. COVID-19 salgını gibi olaylar, gerçekte neyin önemli olduğu hakkında, muhasebe mesleğinde insan unsuru ve insanın yaptığı iş hakkında düŐünmemize yardımcı oldu. Her yıl, dn-ya çapında milyonlarca muhasebe meslek mensubu, kamu yararına hareket ederken geniş bir paydaş yelpazesi için milyarlarca dolar değer yaratmaktadır. Bunu, iŐteki dirençlerini ve baŐarılarını desteklemek için mesleki yargılarını, teknik

becerilerini ve yüksek eğitim seviyelerini kullanırlarken, etik kurallar çerçevesinde davranarak yaparlar. İnsanlar, eğitim, mesleki yargı, etik, değerler ve kamu yararı arasındaki bağlantıyı anlayabilmek, mesleğin süregelen önemini koruyan bir ilgi alanıdır.

Dijital dönüşüm ve teknoloji, görevlerine veya konumlarına bakılmaksızın muhasebe meslek mensuplarının günlük işlerini değiştirmeye devam edecektir. Bununla birlikte, manuel süreçlerden teknolojik destekli çözümlere kadar görevlerin yeniden dağıtılması, muhasebe mesleğinin temelini oluşturan güven ve mesleki yargıların değerini ve önemini artıracaktır. Yalnızca insanlar güven oluşturabilir ve mesleki yargı kullanabilir. Mesleğin devamlılığını sağlamak için gerekli olan dijital becerileri (aynı zamanda manuel ve diğer becerileri) geliştirirken, etik kurallarının temeline odaklanırsak, bu dönüşüm, bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

Teknolojik ortam hızla değiştikçe toplumsal ortam da değişmektedir. Toplumun değişen öncelikleri ve beklentileri, Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH'ler) tarafından ele alınmaktadır. İşletmelerin ve hükü-

Yalnızca insanlar
güven oluşturabilir
ve mesleki yargı
kullanabilir.

metlerin bu konuda görevleri büyüktür ve bu duruma ayak uydurmaları gerekmektedir. Muhasebe mesleği, SKH'lerle çeşitli şekillerde kesişmektedir ve bu hedeflere uymak, muhasebe mesleği ekosistemindeki herkesin görevidir.

Mesleki firmalar, muhasebe meslek örgütleri, standart yapıcı kurullar, işletmeler, düzenleyiciler ve muhasebe meslek mensupları, muhasebe mesleğinin devamlılığının temelde insana bağlı olduğu fikrini benimsemelidir. Bu, muhasebe meslek mensuplarının, geniş bir paydaş yelpazesine, kamu yararına en üst düzeyde değer katmasıyla ve sürdürülebilir işletmelere ve topluluklara katkı sağlayan dinamik bir meslekte kariyer planı yapmaları için yetenekli insanları çekebilen bir ortam yaratmasıyla ilgilidir. Muhasebe ekosistemindeki herkes, özellikle de muhasebe meslek örgütleri ve onların üyeleri, dinamik bir gelecek karşısında tepkili değil, tedbirli olmalıdır.

Temeli insan olan meslek

“İnsan sermayesinin” çok daha ötesinde, muhasebe meslek mensupları, kendine özgü yetkinlikleri, deneyimleri ve istekleri olan bireylerdir. Üyelerine, personeline ve müşterilerine bu bakış açısıyla yaklaşan mesleki firmalar, kuruluşlar ve muhasebe meslek örgütleri, faaliyette oldukları süre boyunca yetenekli insanları ekibine katabilecek, onların ilgisini çekebilecek ve onları ellerinde tutabilecektir. Dahası, muhasebe meslek mensuplarının bireysel özelliklerine olan inanç, güven ve mesleki yargının gelişebileceği bir ortamın oluşmasına yardımcı olur. Muhasebe meslek mensupları, aynı zamanda, etik ve gelecekle bağlantılı bir meslek için üstlendikleri göreve dört elle sarılmalıdırlar.

- Normal şartlarda da muhasebe, genellikle sıkı zaman çizelgeleri, uzun çalışma saatleri ve paydaşların ve düzenleyici-

lerin artan beklentileriyle dolu zor bir meslektir. Pandemi, doğal afet, sistemsel/toplumsal aksaklıklar gibi stres zamanlarında bu zorluklar daha da artar. Tüm bunların bilincinde, işverenlerin, muhasebe meslek örgütlerinin ve muhasebe meslek mensuplarının anlamlı bir iş-yaşam dengesi oluşturması gerekir. İş-yaşam dengesini sağlamak ve mesleki/kişisel memnuniyeti destekleyen koşullar, bireysel düzeyde yüksek performansı sürdürülebilir kılar. COVID-19 pandemisinin bize öğrettiği en önemli husus, teknolojinin hayatımıza nasıl esneklik sağladığını göstermiş olmasıdır. Esnek çalışma düzenlemeleri, mesleği daha geniş bir birey yelpazesi için erişilebilir ve çekici kılarak, daha fazla çeşitlilik ve kapsayıcılık sağlamıştır.

- Ruh sağlığı, verimlilik için fiziksel sağlık kadar önemlidir; ancak ruh sağlığı sorunlarını kabul etmenin verdiği çekingenlik, birçok kişinin ihtiyaç duyduğu yardımı almasını engelleyebilir. İşverenler ve muhasebe meslek örgütleri, sağlık için bütüncül ve ayrımcı olmayan bir yaklaşım benimsemelidir.
- Mesleki firmalar ve muhasebe meslek örgütleri, üyelerini ve çalışanlarını daha fazla nasıl destekleyebileceklerini düşünmelidirler. Bunlar aşağıdakiler olabilir:
 - o Ruh sağlığı, beden sağlığı ve kişisel bakımın önemi konusunda farkındalığın arttırılması,
 - o Ruh sağlığını destekleyen çeşitli ve kapsayıcı bir iş ortamının güçlendirilmesi

- o Meslektaşlar arasında ilişkileri güçlendirecek ve fikir alışverişine olanak sağlayacak iş ağlarının oluşturulması,
- o Bireysel olarak muhasebe meslek mensubunun ve/veya muhasebe personelinin yaptıkları işlerde karşılaşılabilecekleri etik sorunlarla başa çıkmalarına yardımcı olmak için güvenilir süreçler oluşturmak, bilgilendirmek ve tekrarlamak.

Muhasebe meslek örgütleri, küresel ağı ve düzenleyici rolü sebebiyle yeni çalışmalar geliştirirken Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) çalışmalarından da yararlanabilir:

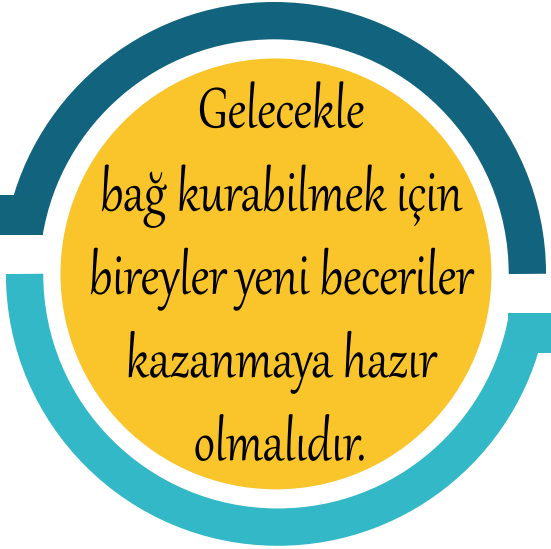
- Muhasebe meslek mensuplarının sağladığı mesleki değerin ötesinde, muhasebe meslek mensuplarını (toplumun bir üyesi ve bir insan olarak) kendi eğitimlerini, becerilerini, iş zekalarını ve dürüstlüklerini kullanarak yaptıkları işte aktif bir liderlik rolü üstlenmeleri gerekir. Mümkün oldukça, özellikle sıkıntılı zamanlarda, muhasebe meslek mensupları, gönüllü çalışmayı mesleki yaşamlarının anlamlı bir parçası haline getirmeyi denemelidir.
- IFAC, anlamlı iş-yaşam dengesinin, uygun ruh sağlığı bilinci ile birleşmesiyle muhasebe meslek mensuplarının gerçek benliklerini kullanarak çalışabilecekleri çeşitli ve kapsamlı bir kültürün olduğuna inanmaktadır ve tüm bunlar güven ve dürüstlük kültürüne katkı sağlar. Küresel bir muhasebe mesleği için, güven ve dürüstlük kültürü, mesleğin kamu yararına olan görevlerini yerine getirme yeteneğini destekler ve böylece gelecekle bağ kurulmasını kolaylaştırır.

Eğitim Mesleği Canlı Tutar

Bir bireyi muhasebe meslek mensubu olmaya götüren ilk şey eğitimidir ve bu sadece başlangıçtır. Kariyer basamaklarının kariyer örgüsüne dönüşmesiyle, muhasebe mesleği çok daha çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Bugün muhasebe meslek mensubu olarak nitelendirilen insanlar 2060'lar ve sonrası için hazırlık yapıyor olabilir! Becerilerin güncel ve uygun olmasıyla mesleki yaşamdan duyulan memnuniyet, (hızla değişen bir ortamda) hayat boyu süren öğrenmeye bağlıdır. Gelecekle bağ kurabilmek için bireyler yeni beceriler kazanmaya hazır olmalıdır.

- Muhasebe meslek mensupları kendi yaşamları boyunca öğrenimlerini uyum temelli-pasif bir yaklaşımdan, bireysel ihtiyaçlara uygun aktif bir yaklaşıma yükseltmeli ve kariyer gelişimleri için kişisel sorumluluklar almalıdır. Muhasebe mes-

Gelecekle
bağ kurabilmek için
bireyler yeni beceriler
kazanmaya hazır
olmalıdır.

lek mensupları ve muhasebe meslek örgütleri, hayat boyu öğrenmenin kilit unsurları olarak görülmelidir. Muhasebe meslek mensupları, kendi eğitim yollarına yön vererek, sürdürülebilir kariyer geliştirme sorumluluğunu üstlenebilir. Aynı şekilde muhasebe meslek örgütleri de üyelerinin kariyer yolculuklarına yön vermek için duyarlı olmalıdır.

- Etik ve sürekli mesleki gelişimin bütünsel olarak bağlantılı olduğuna ve bir muhasebe meslek mensubu olarak kariyerin temel ayırt edici faktörlerinden biri Muhasebe Meslek Mensupları için Uluslararası Etik Kurallar (Uluslararası Bağımsızlık Standartları dahil) tarafından oluşturulan etik temel olduğuna inanıyoruz. Etik, hedef odaklı ve en değerli varlığını güven olarak tanımlayan mesleğin temelidir. IFAC da, muhasebe meslek mensuplarının, etik yükümlülükleri yaşam-boyu eğitimin temel parçası olarak benimsemelerini ister. Muhasebe meslek mensuplarının üstlendikleri görevlerde yetkin olmalarına dair etiksel sorumlulukları da vardır. Paydaşların talepleri ve teknoloji geliştikçe, meslek ile ilgili kalmak, giderek daha fazla beceri kazanmayı gerektiriyor.

Etik, amaç
odaklı ve en değerli
varlığını güven olarak
tanımlayan mesleğin
temelidir.

Muhasebe meslek mensuplarının aynı işleri farklı şekilde yapmaları değil, artık farklı işler yapmaları beklenmelidir.

- IFAC, öğrenme ve gelişimde yer alan muhasebe meslek örgütleri ve diğer tarafları, muhasebe meslek mensupları ve aday muhasebe meslek mensupları için eğitim yükümlülüklerini oluşturmada Uluslararası Eğitim Standartlarına (IES'ler) uyum sağlamaya ve uygulamaya teşvik etmektedir. Uluslararası Eğitim Standartları, muhasebe mesleğine giriş eğitim programları, ilk mesleki gelişim ve sürekli mesleki gelişim için yükümlülükleri oluşturur. Uluslararası Eğitim Standartları bunu yaparken küresel düzeyde muhasebe mesleğinde güven için temel oluşturmaya yardımcı olur. TÜRMÖB da dünya çapında Uluslararası Eğitim Standartlarına tam uyum sağlayan güçlü meslek örgütleri arasındadır.
- IFAC'ın muhasebe mesleğinin ilerlemesine yönelik yaklaşımı, çok geniş paydaş kitlesinin hızla değişen mesleki ortama çevik bir şekilde uyum sağlaması için geliştirilmiştir. Uluslararası Muhasebe Eğitimi Paneli'nin (IPAE) ve muha-

TÜRMÖB da
dünya çapında
Uluslararası
Eğitim Standartlarına
tam uyum sağlayan
güçlü meslek örgütleri
arasındadır.

sebe meslek örgütlerinin, organizasyonların ve bireylerin gelecekte muhasebe meslek mensubunun nasıl olacağını hayal ederek adım atmalarını söyleyen eylem çağrısını biz de destekliyoruz. IPAIE, IFAC'ın muhasebe eğitimi paydaş katılımı çerçevesinin kilit unsurlarından birisidir ve geleceğe hazır muhasebe meslek mensubu için stratejik danışmanlık sağlamakta ve bu konuda yoğun çalışmalar yürütmektedir. Ayrıca IFAC, düşünce liderliği, rehberlik ve diğer kaynaklara erişmeye yönelik merkezi bir alan olarak Uluslararası Eğitim Zirvesi ve Bilgi Ağı Geçidinin içeriğini hazırlamakta ve üyelerinin geleceği daha net planlamalarına yardımcı olmaktadır.

- İş zekâsı, dijital zekâ, veri sorgulama, sentez ve analiz gibi teknik yetkinliklere ek olarak, muhasebe meslek mensubu, hızla değişen iş ortamına etkin bir şekilde ayak uydurmak, yeni ve alternatif çalışma yöntemlerini benimsemek için entelektüel merak, eleştirel düşünme ve uyarlanabilirlik gibi davranışsal yeterliliklerini geliştirmelidir. Duygusal zekâ ve güçlü iletişim becerileri, muhasebe meslek mensubunun müşterilerinde veya diğer paydaşlarda güven sağlayabilmesi ve “sayıların ötesindeki resmi görebilmesini” güçlen-

Entelektüel merak,
eleştirel düşünme ve
uyarlanabilirlik gibi
davranışsal yeterliliklerini
geliştirmelidir.

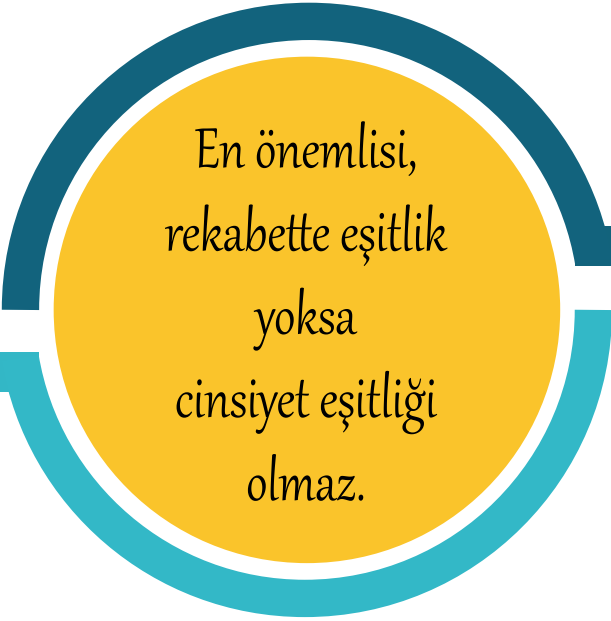
direcektir. Hayat-boyu öğrenme, bunların yanı sıra teknik becerilerin de yenilenmesine odaklanmalıdır. Muhasebe meslek mensupları bunu yaparken, güven sağlayan işletme danışmanları olarak kattıkları değeri maksimum düzeye çıkarabilirler.

- Sürdürülebilirlik ve diğer finansal olmayan bilgiler, kurumsal raporlamada giderek artan bir göreve sahip olacaklardır. Çünkü bu bilgiler, şirketler ve paydaşları arasındaki iletişimin uyumunu geliştirecektir. Bu durum, muhasebe mesleğinin sağladığı güvence ve denetim-dışı hizmetlerin uygunluğunu da arttıracaktır. Bu alan, muhasebe mesleğinin temel becerilerini baz alarak gelişen ve ilerleyen bir alandır; ancak öğrenme ve gelişimde önemli bir yatırım gerektirir. Muhasebe mesleğinin, becerilerini geliştirmesi ve kamu yararı içerisinde kurumsal raporlama ve güvenceye uygun yeni beceriler kazanması için muhasebe meslek örgütleri, mesleki firmalar, akademisyenler ve işletmeler birlikte çalışmalıdır.

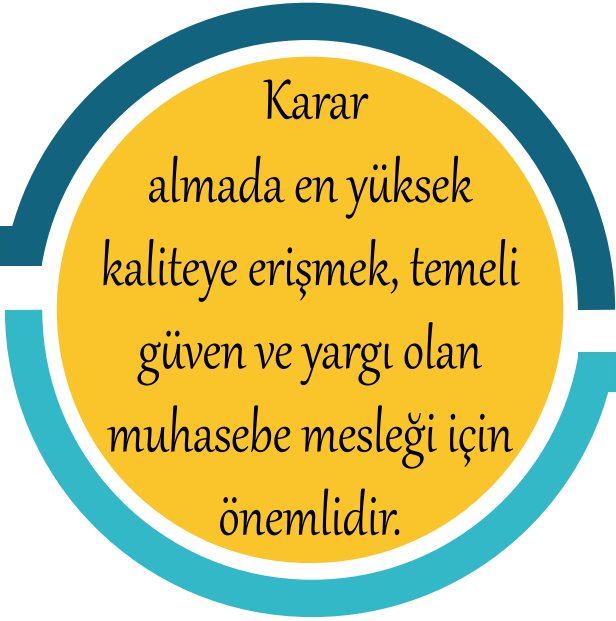
Mesleği çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık geliştirir

Dünya genelinde çeşitliliğın (kişi ve becerilerin) benimsenmesi ve yaş, ırk, din, cinsiyet, cinsel yönelim, engellilik, sosyo-ekonomik geçmiş ve ulusal köken gibi demografik ve kimlik özelliklerinde eşitliğın sağlanması yönünde önemli bir ilerleme kat edildi. Bununla birlikte hem toplumda hem de meslek içinde yapılacak hala daha çok şey var. Cinsiyet eşitliğı, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde kabul edildiğı gibi sürekli küresel odak alanı olarak öne çıkıyor. Muhasebe mesleğı cinsiyet eşitliğıne ulaşmada, çeşitlilik kültürünü bünyesine tam olarak yerleştirme ve bunu mesleğın DNA'sına ekleme konusunda liderlik edebilir ve etmelidir. Bu, yapılması gereken bir harekettir ve işlerin devamlılığı için gereklidir ve mesleğın sürekli olarak çağa uyum sağlaması buna bağlıdır.

En önemlisi,
rekabette eşitlik
yoksa
cinsiyet eşitliği
olmaz.

- Siyasi, ekonomik ve kamusal yaşamın tüm karar alma süreçlerine etkin bir şekilde katılabilmeleri ve liderlik için eşit fırsatlara sahip olabilmeleri için cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınları güçlendirmek için SKH 5 “Toplumsal Cinsiyet Eşitliliği” çağrısını destekliyoruz. Küresel muhasebe mesleği, toplumsal cinsiyet eşitliğini bir hedef değil, gerçeğe dönüştürmelidir. En önemlisi, rekabette eşitlik yoksa cinsiyet eşitliği olmaz.
- Taciz, zorbalık ve sindirmenin muhasebe mesleğinde yeri yoktur. Bu olumsuz kültürel tutumlar ile gerçekte çeşitli ve kapsayıcı bir iş ortamı sağlamak imkansızdır. Destekleyici, sağlıklı, mesleki çalışma ortamı oluşturmak ve onu korumak, süreklilik arz eden bir görevdir ve bir öncelik olmalıdır.
- Demografi, ırk, geçmiş ve deneyim konusunda iş gücündeki çeşitlilik, farklı bakış açılarının ortaya çıkmasına olanak sağlayabilir. Bakış açısında çeşitlilik, ister yönetim içinde ister bir işletmenin veya kuruluşun yönetim organında ol-

Karar
almada en yüksek
kaliteye erişmek, temeli
güven ve yargı olan
muhasabe mesleği için
önemlidir.

sun, bir mesleki firmada veya bireysel denetim ekibinde, bir muhasebe meslek örgütünün üyeleri veya personeli arasında veya bir bütün olarak muhasebe mesleğinde olsun, bakış açısında çeşitlilik, her zaman daha iyi karar almaya götürür. Karar almada en yüksek kaliteye erişmek, temeli güven ve yargı olan muhasebe mesleği için önemlidir. Bu nedenle, bakış açılarının çeşitliliği, stratejik bir zorunluluktur.

- Toplumun ve paydaşların talepleri geliştikçe, işler daha karmaşık hale geldikçe ve teknoloji daha merkezi bir rol oynadıkça, mesleki firmalar, işletmeler, kamu sektörü ve muhasebe meslek örgütleri bünyesinde becerilerin çeşitliliği, giderek daha gerekli hale gelmektedir. Muhasebe mesleğinin tüm alanları beceri çeşitliliğinden fayda elde eder ve geleneksel muhasebe becerilerini diğer bütünleyici beceriler ile başarılı bir şekilde bir araya getiren kişiler, aranan kişiler olacaktır.

Çeşitliliğin
değerlendirilmesi,
insan merkezli bir
mesleğin merkezinde
olmalıdır.

- Mesleki firma bünyesinde uzmanların (örneğin, risk danışmanlığı, adli incelemeler, bilgi teknolojileri, vergi vb.) faaliyette bulunmasına izin veren çok disiplinli mesleki firma modeli, çeşitli mesleki becerilerin bir araya geldiği ve geliştiği bir çalışma ortamı sağlar. Çok disiplinli firmaları sınırlandırma girişimleri, beceri çeşitliliğini aza indirecek ve muhasebe mesleğinin müşterilere en iyi hizmeti sunmasını ve kamu yararına katkıda bulunmasını olumsuz bir şekilde etkileyecektir.
- Bakış açılarında çeşitlilik, kısa bir zaman için tüm şartları sağlayarak elde edilemez. Karar alma ve liderlikte anlamlı bir katılım olmadan çeşitlilik oluşturmak faydasızdır. Bazı ölçüler paydaşlar için, örneğin, yönetim kurullarının oluşumu ile ilgili faydalı bilgiler sağlayabilir. Çeşitlilik ve katılım, her düzeyde çalışma kültürüne dahil edilmesi gereken bir zihniyet olmalıdır. Çeşitliliğin değerlendirilmesi, insan merkezli bir mesleğin merkezinde olmalıdır.

TÜRMÖB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

İncek Kızılcaşar Mahallesi 2669. Cadde No: 19 Gölbaşı - ANKARA
Tel: 0 (312) 586 00 00 pbx Faks: 0 (312) 586 00 11 - 586 00 18
www.turmob.org.tr

<https://twitter.com/turmob>

<https://www.facebook.com/turmobweb/>

@turmob1989

turmob@turmob.org.tr